

Bezprostredne pred začiatkom európskeho stretnutia mladých v Poznani v Poľsku (december 2009) a pred začiatkom ázijského stretnutia mladých v Manile na Filipínach (február 2010) sme veľmi vďační za pozvanie kresťanov z Číny. Niekoľkí spomedzi nás bratov strávili tri týždne v ich kruhu a sme pohnutí toľkými prejavmi pohostinnosti. Po tom, čo sme prežili veľmi rozličné stretnutia, zdá sa nám ešte nutnejšie chápať zvnútra situáciu ich Cirkvi a ich veľkej krajiny, v ktorej žije 56 národnostných skupín.

Pri vchode katolíckej katedrály v Pekingu sa kresťania po celý deň striedajú, aby mohli prijať prichádzajúcich. Jedna staršia žena nám povedala: „Po toľkých rokoch, keď nijaký prejav viery nebol možný, sme na konci sedemdesiatych rokov videli otvárať sa dvere kostola. Dnes sa k nám chodí pozrieť čoraz viac nekresťanov. Nemôžeme všetkých prijať tak dobre, ako by sme si to želali.“

Jeden z mladých nám rozpráva: „Čínska duša vždy verila v nebo, v niečo nadprirodzené. Minulé desaťročia nevykazovali drahocennú hodnotu tradícií, predovšetkým hľadania harmónie a úcty k starším. V posledných rokoch sa, našťastie, zlepšili materiálne podmienky, ale zároveň mnohí pociťujú duchovnú prázdnotu a hľadajú zmysel života. Stále viac mladých ľudí, najmä v mestách, sa obracia k náboženstvu.

Cirkev v Číne je ešte malá a často žije z malých prostriedkov. Ale akú dynamickú vieru vidíme u týchto kresťanov aj napriek tomu! Obdivujeme ich vytrvalosť a vernosť. Je zrejmé, že tu koná Boh. Stretli sme tu veriace, ktorí veľmi skromne na svojom mieste aktívne pomáhajú budovať budúcnosť svojej krajiny. Napríklad v provincii Sečuán po veľkom zemetrasení v roku 2008 išli niektorí pomôcť obetiam, sú naďalej tam a domáce obyvateľstvo si ich veľmi váži.

Viacerí nám rozprávali, akým utrpeniam sa podrobili ich rodičia a starí rodičia pre vieru. Všetci tí, ktorých sme stretli, sú vďační za to, že kresťania na iných miestach sa k nim cítia blízko. Keď sme vo veľkom protestantskom kostole povedali, že v Taizé sa mladí zo všetkých kontinentov modlia každý piatok za čínskych kresťanov, všetci spontánne zatlieskali.

Zranenia, ktoré mnohé rozdelenia v nedávnej minulosti zanechali vnútri cirkví, sú veľmi bolestivé. Niektorí kresťania sú presvedčení, že nastal čas ich prekonať a preto dnes hľadajú zmierenie. Je dôležité, aby toto zmierenie začalo v srdciach veriacych. Obrátenie sa k Bohu v spoločnej modlitbe by mohlo byť spôsobom, ako ukázať, že jednota je možná.

V Číne sa čoraz viac kresťanov stáva vnímavými na body, kde sa Evanjelium a dedičstvo tisícročnej múdrosti veľmi sa približujú. V celej Ázii môžeme nájsť ľudí, ktorí sa snažia žiť Evanjelium v dialógu s rôznymi kultúrami a náboženstvami, dávajúc osobitnú pozornosť chudobným. Nechajú sa kresťania z iných kontinentov viac ovplyvniť takýmto prístupom?

Na znak priateľstva a vďačnosti kresťanom v Číne dala naša Komunita z Taizé v roku 2009 vytlačiť milión Biblií a rozdala ich do všetkých regiónov v krajine.

List z Taizé

n°266 špeciálne vydanie SK

LIST 2010

List z Číny

V KAŽDOM ČLOVEKU JE OČAKÁVANIE

Ponad rozsiahle kultúrne rozdiely, ktoré môžu vystať bariéry medzi kontinentmi, tvoria všetci ľudia jednu rodinu.¹ Naša návšteva v Číne v nás upevnila toto presvedčenie.

Akokoľvek je naša kultúra, doba alebo história, máme spoločné jedno očakávanie, smäd po živote v plnosti.

Biblia sa často vracia k tomuto smädu. Vníma ho ako znak, ktorý Boh vryl do nás, aby nás pritiahol k sebe.² Dovolíme, aby nás tento smäd hľbil, bez toho, aby sme ho chceli príliš rýchlo uhasiť?³ Môže sa v nás stať láskou horiacou pre Toho, ktorý vždy presahuje to, čo o ňom pochopíme.⁴

Čím viac hľadáme Boha, tým viac môžeme prísť k udivujúcemu objavu, že On nás hľadá prvý. V knihe proroka Ozeáša sa Boh prihovára k svojmu ľudu ako muž k svojej milej: „Vývábim ju, zavediem na púšť

¹ Sme jedna ľudská rodina obývajúca tú istú planétu, preto je naliehavé, aby sme všetci spolu niesli zodpovednosť za tvorstvo a životné prostredie.

² „Bože, ty si môj Boh! Hľadám Ťa za úsvitu, moja duša prahne po tebe. Po tebe túži moje telo ako suchá pustá zem bez vody.“ (Žalm 63,1) „Moja duša túži po tebe za noci, aj duch v mojom vnútri Ťa hľadá.“ (Izaiáš 26,9)

³ Môžeme byť pokúšaní uspokojovať svoje túžby povrchným spôsobom. Nie je najmä nadmerný konzum výhovorkou pred istými otázkami, ktoré nemáme odvahu dotiahnuť do konca?

⁴ V štvrtom storočí svätý Gregor Naziánsky ospevoval tajomstvo Boha: „Ó, ty, ktorý presahuješ všetko, ako Ťa volať iným menom? Aký chválospev Ťa môže ospievať? Nijaké slovo Ťa nevystihne... Univerzálna túžba, vzdychanie všetkého, prahne po tebe.“ V tej istej dobe napísal svätý Augustín: „Skrze očakávanie Boh zveľaďuje túžbu. Túžbou hľbi dušu. Tým, že ju hľbi, robí ju schopnou túžiť.“

a prehovorím k jej srdcu.“ Potom dodáva: „Zasnúbim si Ťa naveky... v láske a v milosrdenstve.“⁵

V Ježišovi sa táto Božia túžba pre človeka stáva skutočnosťou z mäsa a krvi.⁶ Kristus nám chcel navždy zostať blízko a zaplatil za to cenu – skrze svoju smrť na kríži zostúpil na najnižšie miesto, až tak, že sa stal nevinným prenasledovaným bez príčiny. A vzkriesený z mŕtvych nám teraz odovzdáva Ducha Svätého, neviditeľnú prítomnosť, ktorá nás priťahuje k plnosti Boha.

ROZTRIEDIŤ SVOJE TÚŽBY

Ľudské srdce prekypuje množstvom túžob a prianí. Chceli by sme toľko vecí, neraz aj protichodných. Rovnako však vieme, že nemôžeme ani všetko robiť, ani všetko mať. Toto uvedomenie vôbec nemusí viesť k smutnej rezignácii, ale môže nás oslobodiť a pomôcť nám žiť zľahka, voľnejšie.⁷

Áno, je dôležité roztriediť svoje túžby. Nie všetky sú zlé, takisto nie sú všetky dobré. Treba sa trpezlivo učiť, ktoré z nich uprednostníme a budeme nasledovať, a ktoré odložíme nabok.

Keď sa rozhodujeme, ktoré priania sú prvoradé, keď načúvame tomu, čo je hlboko v nás, už začíname načúvať Bohu. Boh k nám hovorí aj cez naše túžby. Je na nás, aby sme medzi mnohými vnútornými hlasmi rozpoznali jeho hlas.⁸

PREBUDIŤ V SEBE TÚŽBU PO BOHU

Nechajme, nech sa v nás prebudí najhlbšie z očakávaní, túžba po Bohu!

Je pravdou, že v našej spoločnosti, ktorá pripisuje vysokú hodnotu okamžitému účinku, nie je jednoduché zachovať si ducha úžasu a adorovania. A predsa, počas dlhých období ticha, kedy sa zdanlivo nič nedeje, Duch Svätý v nás pôsobí, bez toho aby sme vedeli ako.

Vedieť čakať... Byť tu, jednoducho, bez nároku na odmenu. Kláknúť na kolená, spoznávať, že Boh je

⁵ Ozeáš 2,16.21

⁶ Jedného dňa prosil Ježiš ženu pri studni: „Daj sa mi napiť“ (Ján 4,7). Pokračovanie úryvku ukazuje, že žíznil, túžil sprostredkovať Boží dar. Na kríži znova povie: „Som smädný“ (Ján 19,28). Či v danom kontexte nie je tento smäd posledným vyjadrením Ježišovej túžby darovať život, a tak odovzdať Boží dar?

⁷ Nie je tým najpodstatnejším naučiť sa poradiť si s neúplným a nepredvídateľným rázom nášho života? Najbohatšie spoločnosti sa často usilujú maskovať túto skutočnosť. Prvoradou záležitosťou sa stáva zakrývanie vlastnej zraniteľnosti, zabúdajúc, že vnútorné poklesky, utrpenie a smrť sú tiež súčasťou života.

⁸ „Veľbím Pána, čo ma múdrosťou obdaril; v noci ma k tomu moje srdce vyzýva.“ (Žalm 16,7)

prítomný. Otvoriť dlane na znak prijímania. Už stíšenie sa je vyjadrením otvorenosti pre Boha.

Gestá klaňania a rozjímania boli po stáročia súčasťou ázijských kultúr. Nájdu v nich kresťania poznačení sekularizáciou povzbudenie k obnoveniu svojej modlitby? Pri liturgiách a spoločných sláveniach sa môže skĺbiť vnútorná modlitba aj spoločný a oslavný rozmer.

DELIŤ SA O TO, ČO MÁME

Keď sa necháme preniknúť smädom po Bohu, neodvraciame sa od starostí sveta, ktorý nás obklopuje. Naopak, tento smäd nás poháňa urobiť všetko, čo je možné, aby druhí užívali stvorené dobré a nachádzali radosť zo života.⁹

Utriedením svojich túžob a prijatím skutočnosti, že nemáme všetko, sme vedení k tomu, aby sme nezhrmažďovali bohatstvá pre seba samých.¹⁰ Svätý Ambróz povedal už v 4. storočí: „To, čo rozdáš chudobnému, nie je z tvojho majetku, ty mu iba vraciaš, čo mu patrí.“

Keď sa naučíme nemať všetko, sme chránení od izolovanosti. Materiálny dostatok často sprevádza upriamenie do seba a stratu opravdivej komunikácie. Stačilo by málo, aby to bolo inak.¹¹

Veľa iniciatív delenia sa s druhými je nám na dosah: rozvíjanie sietí vzájomnej pomoci; podporovanie ekonomickej solidarity; prijímanie prisťahovalcov; cestovanie s cieľom zvnútra porozumieť iným kultúram a životným situáciám ľudí; podnecovanie spolupráce miest, dedín či farností, pre pomoc tým, ktorí sú v núdzi; svedomité využívanie nových technológií na vytvorenie pút vzájomnej podpory...

Dbajme, aby sme sa nenechali ovládnuť pesimistickou víziou budúcnosti zameriávaním sa na zlé sprá-

⁹ Viera nezahŕňa len náboženský priestor. Nič z toho, čo sa dotýka kvality života nás nemôže nechať ľahostajnými. Vedecký výskum, umelecké vyjadrenie, politická, odborová alebo sociálna angažovanosť môže byť službou Bohu. Študovať alebo učiť, s ľudskosťou spravovať svoj podnik, zasvätiť sa svojej rodine, rozširovať svoje priateľstvá - toto všetko môže pripravovať príchod Božieho kráľovstva.

¹⁰ Prepracovanie svetového ekonomického a finančného systému nejde bez zmeny v ľudskom srdci: Ako položiť základy spravodlivejšieho systému, kým niektorí chcú ďalej honobiť majetky na úkor druhých?

¹¹ Keď naša komunita pripravuje vo veľkomestách na rôznych kontinentoch stretnutia mladých ako etapy „púte dôvery na zemi“, pozývame tisíce rodín, aby prijali vo svojich príbytkoch jedného alebo viacerých mladých, ktorých nepoznajú a dokonca možno ani nehovorí ich jazykom. A vidíme, že je potrebné málo, aby sa ukázala dobrota prítomná v ľudskom srdci.

vy. Vojna nie je neodvratná.¹² Neoceniteľným dobrodením pre pripravovanie mieru je úcta k druhým. Hranice najbohatších krajín sa musia dokázať viac otvoriť. Väčšia spravodlivosť na zemi je možná.¹³

Analýz a výziev na podporu spravodlivosti a pokoja nie je nedostatok. Avšak neraz chýba potrebná motivácia, aby sme vytrvali a nezostali len pri dobrých úmysloch.

Evanjelium nás povoláva k jednoduchosti. Keď si volíme jednoduchosť, naše srdce sa otvára zdieľaniu a radosti, ktorá prichádza od Boha.

PREHLÍBIŤ DÔVERU V BOHA

Zatiaľ čo sa zdá, že viera sa v mnohých spoločnostiach vytráca, duchovný smäd sa znovu rodí. Je na nás nájsť tie správne jednoduché slová, aby sme druhým urobili dostupnou vieru, z ktorej žijeme.

Je veľa tých, ktorí nemôžu uveriť, že Boh ich miluje osobne. Niektorým priveľa trápenia znemožňuje dôverovať Bohu.¹⁴ Ako môžeme teda jasnejšie vyjadriť, že Boh berie vážne pochybnosti aj vzburu voči absurdnosti?¹⁵ Ježiš sám zdieľal bolesť tých, ktorí sú

我的心 灵渴望 慕上主

MOJA DUŠA PRAHNE PO BOHU (ŽALM 63)

skúšaní, keď na kríži zvolal: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“¹⁶

Mnoho detí vyrastá bez toho, aby im vôbec niekto povedal, že Boh ich miluje. Ktorí mladí pôjdu s jedným alebo viacerými z nich cestou viery?

Vstupujúc do dospelosti niektorí strácajú spojenie s kresťanskou komunitou. Často však nejde o zrelé rozhodnutie, ale o sled okolností, ktoré odsunú vieru na spodok rebríčka priorit. Ako si môžeme medzi priateľmi navzájom pomôcť obnoviť vzťah s miestnym spoločenstvom veriacich?

Niekedy sa stane, že vznikne priepasť medzi znalosťami v oblasti viery a poznatkami dosiahnutými v iných odvetviach. Viera, ktorá zostane na úrovni fráz naučených v detstve, bude ťažko čeliť otázkam v dospelosti. V každej etape života môžeme nájsť šťastie v prehľbovaní nášho chápania tajomstva viery.¹⁷

OBNOVIŤ NAŠU ODVAHU

Boh nás volá pretvárať svet, s veľkou ambíciou ale aj s hlbokou pokorou.

Starší ľudia môžu povzbudzovať mladších. Mladé generácie nie sú menej schopné ako tie predošlé.

Začnime túto premenu od seba: Dovoľme vzkriesenému Kristovi, aby premieňal naše srdce, nechajme sa Duchom Svätým vyvádzať na voľné priestranstvo, nech môžeme odvážne smerovať do budúcnosti.

Tešme sa zo smädu, ktorý Boh vložil do nás! Dáva vzlet celému nášmu životu. „Kto je smädny, nech príde a kto chce, nech si zadarmo naberie vody života.“¹⁸

f. Alois

¹² Navzdory pochybnostiam aj zlyhaniu je začiatok 21. storočia poznačený vzrastaním medzinárodného povedomia a snahou o usporiadanie vzťahov medzi národmi: mobilizáciou verejnej mienky, pokusmi spoločne odpovedať na aktuálne výzvy (klíma, životné prostredie, zdravie, ekonomika)... Narastajúca vzájomná závislosť národmi iste môže vzbudiť aj obavy a obranné reakcie na podporu vlastnej identity. Nemohla by sa však rovnako stať zárukou mieru?

¹³ Ešte stále zomiera každý rok 9 miliónov detí vo veku do 5 rokov a 29% z detí, ktoré v rozvojových krajinách prežijú, sa stane obeťami podvýživy. Toto je neprijateľná skutočnosť. Zároveň treba zdôrazniť, že vďaka Dohovoru o právach dieťaťa jednohlasne schválenému Generálnym zhromaždením Spojených národov v roku 1989 sa spôsob zaobchádzania s deťmi zmenil: spoločným medzinárodným úsilím sa za posledných 20 rokov znížila úmrtnosť a podvýživa o takmer 30%.

¹⁴ Nie je tomu tak u všetkých, ktorí prežívajú veľké skúšky. Myslím na jedného mladého muža, ktorého niekedy stretám v Taizé. Má nevyliciteľnú chorobu, ktorá sa zhoršuje. Hrozne trpí. Mnohé z možností rozvinutého života sa už vytrácajú. Ale jeho pohľad aj postoj zostáva úžasne otvorený. Jedného dňa mi povedal: „Teraz viem, čo znamená dôvera. Inokedy som ju nepotreboval, ale teraz áno.“ A v liste, ktorý mi napísal, dodáva: „Nesmiem dovoliť, aby choroba upútala celú moju pozornosť.“ Povedal som si: Keby tento mladý vedel, ako ma svojimi slovami nesie a ako pomáha svojim postojom mnohým ďalším. Je v ňom akoby odraz, veľmi pokorný, ale skutočný odraz tajomstva Vzkriesenia.

¹⁵ Spomedzi kníh, ktoré tvoria Bibliu, a tiež najposvätnějších textov iných náboženstiev vari nič nevyjadruje vzburu spravodlivého človeka, ktorý trpí, tak dôrazne ako kniha Jób. Jób odsudzuje absurditu života v utrpení a žaluje sa na svet, kde by bolo lepšie, keby sa nebol narodil. Ale aj v prudkosti svojej vzbury hovorí k Bohu. Nedostáva odpoveď na všetky svoje otázky, ale nájde pokoj v stretnutí s Bohom.

¹⁶ Marek 15,34

¹⁷ Existujú mnohoraké spôsoby: biblické skupinky, krátke biblické čítania na každý deň, duchovné cvičenia v tichu, formácia vo farnostiach a cirkevných zboroch, štúdium v spolupráci s teologickými fakultami alebo inými cirkevnými inštitúciami, kurzy cez internet...

¹⁸ Zjavenie Jána 22,17

V Európe, ale aj v iných častiach sveta sa táto otázka kladie s čoraz väčšou aktuálnosťou.

Pred dvadsiatimi rokmi, tesne pred veľkými zmenami v Európe, sme prekonávajúci mnohé prekážky mohli pripraviť dve stretnutia mladých v strednej Európe:

- Východo-západné stretnutie v Pécsi v Maďarsku. Kým sa mladí stretávali, otvorila sa medzi Maďarskom a Rakúskom železná opona, ktorá pretínala Európu.

- Európske stretnutie v Poľsku vo Vroclavi. Počas príprav tohto stretnutia padol Berlínsky múr, čo umožnilo 50 000 mladým ľuďom z celého kontinentu po prvýkrát slobodne sa stretnúť.

Vo Vroclavi brat Roger povedal mladým: „V tomto roku viaceré národy videli spadnúť železnú oponu a súčasne sa zrútili aj múry strachu a ponížovania. Posledné týždne sa mnohí vo dne aj v noci modlili za slobodu národov.“

Po dvadsiatich rokoch, v roku 2009 sa zišli mladí na troch európskych stretnutiach: v máji vo Viľňuse (Litva), v októbri v Pécsi (Maďarsko) a na konci decembra v Poznani (Poľsko).

Pri tejto príležitosti by sme sa chceli pýtať sami seba: Premýšľame dnes dostatočne v Európe aj na ostatných kontinentoch o zmysle slobody? Každý mladý si môže položiť otázku: Čo robíš so svojou slobodou?

V Číne sme stretli skupiny kresťanov, ktorí si hlboko uvedomujú akým pokladom je Biblia.¹ Niektorí by ju radi viac čítali, ale nie je to vždy ľahké. S nimi sme si pripomenuli tieto dve cesty:

- V srdci Biblie je Božia láska. Medzi Bohom a ľudstvom začína všetko sviežosťou prvej lásky, potom prichádzajú prekážky a dokonca nevernosť. Ale Boh neúnavne miluje a neustále hľadá svoj ľud. Biblia je príbehom Božej vernosti.

- Boh sa nám dáva cez Krista. On je Slovo Boha. Keď čítame Bibliu, stretáme jeho, Krista, počúvame jeho hlas, vstupujeme do osobného vzťahu s ním.²

Pri čítaní niekedy zachytíme iba jedno slovo. Dôležité je preniesť ho do praxe. Takýmto spôsobom mu čoraz lepšie porozumieme.

V Číne sme sa modlili aj s kresťanmi, ktorí bežne spievajú vo svojom jazyku spevy z Taizé. Niektorí sa nás pýtali, ako lepšie zorganizovať spoločnú modlitbu. Podelili sme sa s nimi o niektoré praktické detaily, vychádzajúce z dlhšej skúsenosti našej komunity. Tieto sa pravdaže musia zosúladiť s osobitosťou každej miestnej Cirkvi:

- Jednoduchými prostriedkami urobte miesto modlitby prívetivým, aby viedlo k adorácii.

- Zabezpečte hladký priebeh modlitby: spevy, žalm, čítanie, spev, ticho (8-10 minút), prosby, Otčenáš, záverečná modlitba, spevy.

- Pri spoločnej modlitbe čítajte z Biblie krátky úryvok, ktorý je zrozumiteľný. Ťažšie texty odložte na katechézu mimo spoločnej modlitby.

- Spievajte jednu a tú istú vetu z Písma alebo z cirkevnej tradície znova a znova, aby sa mohla vo vás zakoreniť. Spievanú vetu sa ľahko naučíte naspamäť a môže vás sprevádzať vo dne a neraz i v noci.

- Používajte jednoduché symboly: Napríklad v piatok večer môžete ikonu kríža umiestniť na zem, aby každý, kto chce, mohol prísť a svoje čelo položiť na kríž a týmto gestom Kristovi zveriť svoje bremená a utrpenie vo svete. V sobotu večer čítajte Evanjelium o zmŕtvychvstaní, kým deti budú rozžiháť sviece, ktoré každý dostal, všetkým takto odovzdávajú veľkonočné svetlo.

¹ Všade na svete je veľa príkladov, ktoré ukazujú, ako veľmi bola Biblia milovaná, ako prenikla hĺbku ľudskej bytosti a kam až táto láska mohla viesť. V Litve v roku 1940 bol kňaz menom Viktor jedného dňa zadržaný, pretože vlastnil Bibliu. Agent tamojšieho režimu hodil Bibliu na zem a prikázal kňazovi, aby ju pošliapal. Ten si kľakol a knihu pobožkal. Nato bol odsúdený na desať rokov ťažkých prác na Sibíri.

² Rozprávajúc o Písme jeden biskup z Filipín povedal: „Boh hovorí, ale Boh tiež počúva, zvlášť vdovy, siroty, prenasledovaných, chudobných, ktorí nemajú hlas. A tak, aby sme porozumeli Božiemu Slovu, musíme sa učiť počúvať tak, ako počúva Boh.“

Niektoré etapy púte dôvery na zemi v roku 2010

Brat Alois pôjde s bratmi...
... do Portugalska:
stretnutie v Porte, 13. – 16. februára
... do Bosny a Hercegoviny:
Sarajevo, 4. – 5. septembra
... do Nórska:
Oslo a Trondheim, 17. – 19. septembra

Medzikontinentálne stretnutia mladých
5. ázijské stretnutie sa uskutoční na
Filipínach v Manile, 3. – 7. februára 2010

Na stretnutí v Poznani bude oznámené
miesto...

... 2. medzinárodného stretnutia
v Latinskej Amerike,
8. – 12. decembra 2010

... 33. európskeho stretnutia,
28. decembra 2010 – 1. januára 2011

Posolstvá zaslané na stretnutie
v Poznani: pozri <http://www.taize.fr/sk>